

Methodiek ter Inventarisatie van Betekenisvolle Bewegvoorkeuren van Ouderen (MIBBO)

Bij het stimuleren van voldoende lichaamsbeweging van ouderen in zorginstellingen is het belangrijk om goed zicht te krijgen op de wensen en voorkeuren van de ouderen zelf. Voor dit doel is de MIBBO ontwikkeld.

Onderzoek

Projectleider
Melanie Kleynen

Projectgroep
Sandra Beurskens
Erik van Rossum
Susy Braun
Kim van Vijven
Marloes van der Molen
Monique Kokkermans
Kirsten Pieters
Fenna Graff

Betrokken studenten
Katharina Burgholz
Michaela Spiertz
Arantxa Vos
Milou Janssen
Naomi Pelsler
Daisy Erens
Kristen Blanckers
Jeffrey Tan
Roy Stelder

Contact

Zuyd Onderzoek
Faculteit Gezondheidszorg
Lectoraat Autonomie en Participatie
van Chronisch Zieken

Postbus 550
6400 AN Heerlen

www.zuyd.nl/lectoraat/aenp
lectoraat-ap@zuyd.nl
+31 (0)45 400 6378

melanie.kleynen@zuyd.nl

Achtergrond

Er is steeds meer bekend over het belang van bewegen voor ouderen die in zorginstellingen wonen. In 2012 heeft de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) bouwstenen opgesteld voor het beweegbeleid in elke zorginstelling. In één van deze bouwstenen wordt aangegeven dat cliënten betrokken moet worden bij het opstellen van beweegbeleid. Dit kan onder andere door te kijken welke vormen van bewegen aansluiten bij de wensen en mogelijkheden van cliënten als er een individueel activiteitenplan wordt opgesteld. Omdat er nog geen goede methodiek beschikbaar was om de beweegwensen van oudere bewoners van zorginstellingen in kaart te brengen, is de Methodiek ter Inventarisatie van de Betekenisvolle Bewegvoorkeuren van Ouderen (MIBBO) ontwikkeld.

Methode

Na een literatuurstudie naar bestaande instrumenten en het definiëren van het te meten construct door een expertgroep, is de conceptversie van de MIBBO ontwikkeld. Deze is in een pilotstudie bij tien bewoners van een verpleeghuis getest. Na kleine aanpassingen is de MIBBO bij meer dan honderd oudere bewoners van zorginstellingen afgenomen. Deze groep bevatte cliënten met lichamelijke, cognitieve, en/of psychiatrische problematiek. Na de afnames zijn de favoriete beweegactiviteiten van deze groep bepaald.

Resultaten

De MIBBO is gebaseerd op een foto-interview met 32 fotokaarten met beweegactiviteiten die mogelijk zijn voor ouderen in zorginstellingen. Door het gebruik van een "wenskaart" kunnen bewoners zelf activiteiten inbrengen die niet op de fotokaarten te zien zijn. Met ondersteuning van pictogrammen kan vervolgens worden achterhaald hoe de bewoner graag wil bewegen (bijvoorbeeld: alleen of in een groep).

De hanteerbaarheid van de MIBBO werd doorgaans als goed ervaren bij bewoners van psychogeriatrische, somatische en psychiatrische afdelingen. Alleen bij cliënten met zeer ernstige cognitieve stoornissen bleek afname van de MIBBO moeilijk of zelf onmogelijk. Maar vaak leverde de afname in deze gevallen toch informatie over de voorkeuren en wensen op.

De volgende activiteiten werden het meest gekozen:

- Dieren eten geven
- Planten water geven
- Buiten wandelen
- Eten klaarmaken

Er werden weinig onrealistische beweegwensen geuit door de cliënten, wat de MIBBO geschikt maakt voor gebruik in de praktijk.

Figuur: voorbeelden van fotokaarten en pictogrammen

Onderzoekers / samenwerkingspartners

